

L a t w e e f c h u A w i s e s .

Mr. 13. Zettortdeenâ imâ April 1837.

J a u n a s s i n n a s .

Ja Deew's ne buhtu schehlois, leela nelaine Zelgawas draudsê buhtu notiffusi. Appatsch Klihwesmuischas un Kalnzeemas walsis irr zeems, fur libds 17 fainneeki kohpâ dsihwo zits blakkam zittam. Zur arri tas no schi pagasta eezelts basnizas pehrminderis dsihwo. Kâ ne warram zittadi teift, wihrs kas turr tizzibu firbi. Talabb arri winsch ruhpiigi gahda par tahm debbefu leetahm sawâ pagastâ zil winna wahja spehks eespehj. Us winna pamuddinaschanu un passubbinaschanu kahdi 15 fainneeki fanahze kohpâ un us sawu rohku skohlu eezehle. Pehrminderis us tam atdewe skohlmeisterin sawu ehrbergi un 20 skohlas behrneem mahzifchanas laikâ ruhmes weetu; katrs fainneeks maksa 4 sudr. rubl. no behrna, pufse skohlmeisteram, pufse fainneekam u. t. j. pr. — Deew's nahze paligâ un skohla sahft plaukt. — Zur mahza behrniaus wissupapreeksch mahtes wallodu lassiht, rakstiht un rehkinahht, un ja arri dasch kaiminsch, kam ta gudriba, kas Deewa preekschâ getkiba dikti un dsilli kaulôs un smadsenês eewilkusees eekschâ, to turr par ehrema buhschanu, dohnadams tikween Wahzuun Sprantschu = un Latineru = mehle prohtoht saprattigi runnaht, tad slawehts Deewam — teem palikkusi wirfrohka, kas tizz: mahzitees to Kungu atsiht, Deewu bihtees un Deewu slaweht, mahzitees pasemmigi no fewim dohmaht effam ta wissuaugstaka gudriba. Schim fainneekam un arri mums zitteem, Deew's to mahzibu dewis schinni gaddâ, ka tas Kungs teem to ne atstahj neatmaksatu, ko tee irr darriuschi teem wissumasaakeem. —

Zettortâ Merz mehnescha beenâ pehrmindera fainneeka pascha meitene, no wezakeem suttita, aiseet us flehtim un flehti aisslehgusi atflehgu

istabâ pee galda us benki noleek. Weena no mahjas meitahm to redsejusi, panemm atflehgu un to passlehyj. Sainneeze, zitti mahju laudis ar leelu mekleschanu atflehgu mekle, bet to ne warr atrast; ta kalpone arri mekle — ne warr atrast. „Neba schi effoht atflehgu nehmuft, nedf arri tai atflehga bijusi eedohta; paschi passandohht, zittam praffoht,“ tâ schi proht atbildiht. — Sawu drohschu firbi! Dhtrâ deenâ to nakti, kad wissi jaw nogulluschi, zettahs kalpone no sawas weetas, panemm skallu un ugguni, aiseet us flehti, atflehds durwis ar atflehgu, eekschâ nahkusi weenam diwju durru skappim abbas atflehgas uslausch, un naudu mekle. Naudu ne atraddusi, schi panemm tahs labbakas feewiscku drahnas, kas stahweja pakahrtas pee feenas, tad kahj us flehtsaugschu un ugguni peelaisch pee jumta. Bet Deew's ar sawu wisspehzigu rohku to ugguni faturr. Zumts apdegg, bet tuhdat atkal nodseest. Meita to redsejusi peelaisch ugguni pee kahda leela kurwja, kurrâ gandrihs pohds linnu un pufsohtra pohda pakkulu bijis un kahdus definiis peena spannisckus, weenu krehflu, un weenu wehrpeli ar spalwahm, un zittus tahdus schahdus kohkus us to ugguni saleek un wehl diwjâs weetas ais wehrbalka deggosckus skallus aissahsusi, durwis aisslehgusi, sagtâs drahnas schaggarôs eebahsusi, eet un apgulstahs sawâ weeta. Tas notizzis apulksten 9 wakkarâ. Pulksten trijôs no rihta isseet laudis ahtrâ un redf mehnesis spihd zaur lohgeem. Bet dikti farkani spihd. Sahft labbi redseht un noproht ka uggunis flehti. Mekle, sauz, blaui, skreen pehz atflehgas, atflehgas newaid. Uslausch durwis ar gwalti, un ar Deewa paligu apdschsch ugguni. — Meita drebb wissôs kaulôs, — noproht mahju laudis, winna wainiga. Gan leedsahs wehl brihtim, bet kad tai rahda

tahs sagtas leetas, naw ko leegtees, patte wissu isfakka. Tà scho leetu mannim meldejis peeminnehts fainneeks. Un tà arri gan buhs bijis.

Leelà luhgschanas deenà biju zeetumà, ar Deewa paligu ir tohs zeetumneekus west pee grehku atsihschanas. Gruhts darbs, lassitaji! Buhtu jadohma, tur jaw druzin tik kahdu stipraku wahrdu usnehmis, ar scho isdarrisi leelas leetas. Kas tumfibà, weentulibà buhdams, atschirts no wisseem pasihstameem, kà tam ne buhtu weegli peepluht ar Deewa wahrdu? Al! dascham aufis dikti aisrittuschas, firds lohti apzeeminata, prahs lohti apstulbohts, us daschu peeri warr tà fakloht lassit: Luhdsees kà tew patihf, es ne paklaufschu, runna kà tew patihf, es ne peenemschu! — Tà liffahs ir pee tahs meitas ko peeminnejam. Bet kad fahku scho ihpaschi usrunnabt, to pee wahrda pefaukt, un ar firdsfahpehm tai preekschà likt, kahdu leelu grehku ta padarrijusi, kahdu kaunu ta muhsu draudsei uswehluft, kad fahku waizahzaur kam jel to gan pelnijuschi u. t. j. p., meita fahke tik lohti raudabt, ka teescham bij jaeschehlojahs pahz winnu. — Zittus klausitajus atraidjis ar winnu weenu paschu isrunnajojs. Mannim wissu no galla issteikufi, to waizaju: kalabb tad to darriji? Schi mannim atbild: To man welns eedewis. Weenu wakkaru jaw bij fals rohkà, es apmettohs frustu preekschà, noskaitiju paharus, un gahju gulleht. Dhtru wakkaru, tad tà, kà kad weens mannis buhtu pee rohkahm nehmis un mannim fazzjis: Nemm to skallu un eededsini flehtis. — Us to jautaschanu: kà tad tu warreji wehl aismigtees, schi atbildeja: effoht itt labbi gullejusi. Waizaju wehl: kad biji pee Deewa galda beidsamu reisi? Schi atbild: nu trihs gaddi, ka esinu pee Deewa galda bijis. Waizaju, kà fauz to fainneeku no ka pee pehrmindera nulè effi peestahjees? Schi man fakka fainneeka wahdu. Woi tad tur ne eet pee Deewa galda? Nè, fainneeki jaw tur nekad ne eet, fakka meita, paharus tur ne turr, Deewu tur ne luhds, dseefinu tur ne dseeda. No winneem eeskattijohs — tad

arri ne gahju. Woi tad ne warreji weena nahkt? Schi atbild: ne bij naudas. Kam tad nauda bij waijadfiga? Schi atbild: bes naudas to Deewa zellu ne warroht isstaigahz. — Nu prohti lassitais kahda gudriba un kahda grehku atsihschana, un zil gruhti tam pasuschanà un tumfibà eegrimmuscham nahkt pee gaismas un pee grehku atsihschanas. Bet prohti wehl: Luhdsees lassitais, woi effi kungs, jeb fainneeks, jeb kalps, luhdsees Deewu, lai tas taru prahzu pasarga no tahs gektibas, kas to turra par neeka buhschanu Deewa namnu isstaigahz, Jesus fwehtu meelastu baudiht, to Kungu pefaukt ristòs un wakkaròs par garriagahm un laizigahm lectahm. Lai paturram, to kalpu un kalponu azzis raugahs us to fungu darbeem, no skattahs no to fungu un fainneeku darbeem, pakluhp zaur nelabbu preekschisimi, un Kristus fakka: Apgrehzibai waijaga buht pasaulè, bet wai! tam zilwekam zaur kam apgrehziba nahkt, tam buhtu labbak ka tas nekad ne buhtu dsimnis. —

Lai smellahs jebkurfch no schi notiffkuma mahzibu, kahda tam patihf. Es nemshohs scho mahzibu: Deewa luhgschana stipraka par wellu un Deews tohs kas labbu darra schehlo, bet tohs besdeewigus Deews wedd pee sohda.

* * *

Widsemnes Waldischanas teefa stipri aiseleegufi pahz to jaunu bruggetu zellu starp Zelgaru un Nihgu braukt. Ja kahdam brauzejam pilns naudas maks, tad no schi makka buhs isnemt par to braukschanu 50 rublus papihra; kam naudas naw, prastus zilwekus, buhs pahrmahziht pee meefas.

* * *

No Pruhfscheem. Pruhfschu semné Zitterbof pilsehtà, zittahrtigs salbats faru meefigu mahiti nokawis. Tas sleftawa faru mahiti paschu nammà meklejis, to tur ne atraddis, mahiti leek isfaukt ahra no zitta namma, fur schi bij. Us plazzi isnahkufi, dehs mahiti waiza: arrig schi buhschoht to pee fewin us-

nemt? Schi atbildejusi, to ne warroht dar-
riht, talabb ka Waldischana tai to aisleegufi,
prett straumi winnas wezzi kauli ne spehjoht
ispeldeht. Us scheem wahrdeem dehl's mahtei
grubsch nasi lungi. To padarrijs pats eet un
usdohdachs ka slepkawa pee teefas. Pehz trim
deenahm mahte nomirrusi. Slepkaru peewedde
pehz pee lihka. Tur gan effoht lohti farah-
wees, no firdehsteem pahrneimts.

W. J.

Z e e f a s f l u d d i n a s c h a n a s.

Us pawehleschanu tahs Keiserikfas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfs ic. ic. ic.,
tohp no Spahrenes pagasta teefas wiffi tee, kam
khdas taisnas parradu prassischanas woi mellescha-
nas pee ta lihdschinniga Spahrenes fainneeka Usme-
neeku Indrika See-kanta buhtu, pahr kurra mantu
inventariuma, truhkuma, un zittu parradu labbad
konkurse spreeshta, usaizinati, pee saudeschanas sawas
teefas lihds 20tu Mei f. g., kas par to weenigu
ieslehdsamu terminu nolikts, pee schihs pagasta tee-
fas woi paschi woi zaur weetneekem, fur tahbi
wehleti, jeb fur wajjadfigs ar klahstahwetajeem un
wehrmindereem peeteiktees un sagaidiht ko teefa spree-
dihs, ar to pamahzischanu, ka tee kas lihds pee-
minnetai deenai ne buhs peeteikufsches jeb to pa-
schu kas peenakhahs ne buhs wehra likfushi, peh-
zak wairs ne taps klausiti, bet winneem muhschiga
kluffuzeeschana uslikta. — Tapat arri tee, kas wirf-
peeminnetam fainneekam Usmeneeku Indrikim See-
kantam ko parrada buhtu, tohp usaizinati, sawus
parradus aidmaksahst. Kas ne peeteikses un kluffu
zeetihs, tam buhs dubbulti sawi parradi jaatlihdina.

Spahrenes pagasta teefa, 20ta Merz 1837. 3
(Z. S.) ††† Fahne Freiberg, pagasta wezzakais.
(Nr. 20.) E. Rosenthal, pagasta teefas ffrihweris.

No Krohna Piltenes pagasta teefas teef tas, kam
masa behra kehwe suddusi buhtu, kas Piltenes fain-
neeka Matteneeku Brenza mahjas peeklihdusi, usaizi-
nahs, lihds 12tu April f. g. ar taisnahm parahdis-
chanahm ka schi kehwe winnam peederr, scheidt pee-
teiktees, un sawu kehwi prett barroschanas atlihdin-
aschanu prettim nemt, zittadi schi kehwe pagasta
lahbei par labbu uhtruyt tiks pahrdohsta.

Piltenes pagasta teefa, 8ta Merz 1837. 2
(Z. S.) ††† Brune Vogel, peefehdetais.
(Nr. 36.) Dr. Stavenhagen, pagasta teefas ffrihweris.

No Kulbigas Krohna pagasta teefas tohp wiffi tee,
kam khdas taisnas parradu prassischanas buhtu pee
tahs mantas to nomirruschu Krohna Sprinzes mu-
schas fainneeku Dselmu Furra Lettura un Dfirreneeku
Undscha Grundmanna, usaizinati, ar sawahm prassi-
schanahm 4 neddelu starpâ, prohfi lihds 2tru April f. g.
pee schihs pagasta teefas peeteiktees.

Kulbigas pagasta teefa, 5ta Merz 1837. 1
††† Schaggat J. Franz, peefehdetais.
(Nr. 162.) E. Schwarz, pagasta teefas ffrihweris.

No Krohna Klobster-Misputtes pagasta teefas tohp
wiffi tee, kam khdas prassischanas woi melleschanas
pee tahs akstahstas mantas ta nomirruscha Krohna
Waffes muischas fainneeka Jaunarrai Petera Grawwa
buhtu, usaizinati, diwu mehneschu starpâ, un wiff-
wehlah lihds 7tu Mei f. g. scheidt peeteiktees, jo wehlah
neeweens wairs ne taps klausihts.

Waffes muischâ, 12ta Merz 1837. 1
(Z. S.) Lohm Jacobsohn, pagasta wezzakais.
(Nr. 47.) Fr. Grening, pagasta teefas ffrihweris.

No Dsibach-Freiberges pagasta teefas teef wiffi
tee, kam khdas taisnas parradu prassischanas pee
ta lihdschinniga Freiberges fainneeka Lohju Cernesta
buhtu, kas parradu un nespehzibas labbad no mah-
jahm idikts un pahr kurra mantu konkurse spreeshta,
usaizinati, 6 neddelu starpâ no appalkschrastitas
deenas pee saudeschanas sawas teefas scheidt pee-
teiktees.

Dsibach-Freiberges pagasta teefa, tai 15ta Merz
1837. 3

††† Gute Zeesneck, pagasta wezzakais.
(Nr. 23.) H. Plettschun, pagasta teefas ffrihweris.

Wiffi tee, kam khdas taisnas parradu prassischa-
nas pee ta nomirruscha Garroses fainneeka Gall-
gohdinu Fahna buhtu, pahr kurra mantu konkurse
spreeshta, tohp usaizinati, lihds 6tu Mei f. g. pee
Garroses pagasta teefas peeteiktees.

Garroses pagasta teefa, 11ta Merz 1837. 3
††† Aufseku Gedberts, pagasta wezzakais.
(Nr. 15.) J. Diedrichsohn, pagasta teefas ffrihweris.

Wiffi tee, kam khdas taisnas parradu prassischa-
nas pee ta Littelmindes fainneeka Spurru Unscha
Kursita buhtu, pahr kurra mantu parradu deht kon-

kurse spreedta, tohp usaizinati, lihds 15tu Mei f. g. pee Tittelmindeš pagasta teefas peeteiktees.

Tittelmindeš pagasta teefa, 20tâ Merz 1837. 3
 † † † Pahkster Jahnis, pagasta wezzakais.
 (Nr. 18.) J. Diedrichsohn, pagasta teefas ffrihweris.

No Walles pagasta teefas teef wiffi parradu de-
 weji ta nomirruscha Walles fainneeka Spulleneeku
 Miffela, pahr kurra mantu parradu dehl konkurse
 nospreesta, usaizinati, lihds 15tu Mei f. g. schein
 peeteiktees, jo wehlaſ neweens wairš ne taps klau-
 fihtš.

Walles pagasta teefa, 20tâ Merz 1837. 3
 Kruhmin Andreij, pagasta wezzakais.
 (Nr. 56.) Engelbrecht, pagasta teefas ffrihweris.

No Walles pagasta teefas teef wiffi parradu de-
 weji ta zittfabrtiga Walles fainneeka Pladdenu Fur-
 ra, pahr kurra mantu parradu dehl konkurse no-
 spreedta, usaizinati, lihds 15tu Mei f. g. schein
 peeteiktees, jo wehlaſ neweens wairš ne taps klau-
 fihtš.

Walles pagasta teefa, 20tâ Merz 1837. 3
 Kruhmin Andreij, pagasta wezzakais.
 (Nr. 57.) Engelbrecht, pagasta teefas ffrihweris.

Sittas fluddinaſchanaš.

Lee flauzami lohpi Maſa Seffawâ tiks no Jahneem
 1837 pee ſchihs pagasta teefas wairakfohlitajam uš
 arrenti iſdohti. Kam patiktu ſchohs lohpuš uš arrenti
 nemt, lai 9tâ April f. g. pee Leelaš Seffawaš paga-
 ſta teefas peeteizahš kur arri wiſſaš wajjadſigaš ſinnaš
 dabbuhš.

Leela Seffawâ, 20tâ Merz, 1837. I

Muiſchaš walbiſchanaš.

Nerretaš uhdens = ſudmallu, uš tſchetreem gan-
 geem, warr no Jahneem 1837 uš 3 gaddeem uš
 arrenti dabbuht. Kam patiktu ſcho ſudmallu uš
 arrenti nemt, lai 22trâ April f. g. Nerretaš mui-
 ſchâ atnahk, kur arri wiſſaš wajjadſigaš ſinnaš
 dabbuhš. I

Preekſch kahdahm 5 woi 6 neddelahm leclâ eelâ
 no Todleben kunga bohtes lihds Dohbeles wahrteem
 paſudde weena baſkite ar 6 grahmatahm, no Mi-
 chaeliſ kunga grahmata-krachjuma Jelgawâ. Kaš
 ſchihs grahmataš atraddiš, tohp luhgtš, ſchihs grah-
 mataš Todleben kunga bohtš nodeht, kur wiſſch 2
 ſubr. rubl. pateizibaš naudaš dabbuhš. 3

Naudaš, labbibas un prezzu tirguš uš plazzi. Rihgâ tanni 22trâ Merz 1837.

	Sudraba			Sudraba	
	Rub.	Kp.		Rub.	Kp.
3 rubli 58½ kap. papihru naudaš geldeja	I	—	I pohdš kannepu . . . . . tappe maſſahtš ar	—	80
5 — papihru naudaš	I	38	I — linnu labbakas ſurtes — —	2	10
I jaunš dahlderis	I	33	I — — ſliktakaš ſurtes — —	I	90
I puhš rudſu . . . . . tappe maſſahtš ar	I	10	I — tabaka	—	65
I — kweeſchu	I	90	I — dſeſeš	—	65
I — meeſchu	I	5	I — ſweeſta	I	80
I — meeſchu = putrainu — — —	I	50	I muzza ſilku, preeſchu muzza — —	7	—
I — auſu — — —	—	65	I — — wiſſchſchmu muzza — —	7	25
I — kweeſchu = miltu	2	30	I — ſarkanaš ſahlš	6	50
I — bihdeletu rudſu = miltu — — —	I	50	I — rupjaš leddainaš ſahlš — —	5	—
I — rupju rudſu = miltu — — —	I	10	I — rupjaš baltas ſahlš — —	4	50
I — ſirnu	I	50	I — ſmaltaš ſahlš	4	25
I — linnu = ſehklaš	2	50	50 graſchi irr warra jeb papihreš rubliš un		
I — kannepu = ſehklaš	I	50	warra nauda ſiahw ar papihreš naudu weenâ		
I — kimmenu	5	—	maſſâ.		

B r i h w d r i k k e h t .

No juhrmallas-gubernementu augſtas walbiſchanaš puſſeš: Hofraht von Braunſchweig, grahm. pahrluhtotaiš.
 No. 122.